

Péter László -ról Szeged

Följegyzés

296

292

372

960

Ács Gedeon naplójának nemrég előkerült három kötetéről.

1966-ban került a szegedi múzeumba Ács Gedeon naplójának eddig ismeretlen három kötete. *Ez most neveztem róla tanulmányt.*

Az első Bostoni Jegyzetek 1858. címet viseli, és 1858. szeptember 1-től november 2-ig tart 296 lapon.

A második címe csupán Jegyzetek 1959. Ez 1959. ~~október 1-től~~ január 15-től április 2-ig tartalmazza a naplót 292 lapon.

A harmadik címe: New-Yorki jegyzetek 1859 és 1860. A hátsó kötetstáblája hiányzik, így ~~hiányoznak~~ az utolsó lapok elvesztek. Most 1859. december 1-től 1860. november 19-ig közli a följegyzéseket. Az elől be-
ragasztott tartalomjegyzék szerint 378. lapja is volt, sőt nyilván még néhányal több, minthogy ez a hivatkozott fejezet kezdetét jelzi csupán; jelenleg az utolsó, szakadt és leszakadt lap a 372.

Van ezen kívül egy kis alakú, szintén keményítáblás könyvecske (leltári száma 66.90.1.), amely állítólag Ács itthoni, csúzai korából való, és gazdasági jegyzeteket, számadásokat tartalmaz. Nekem gyanús, mert az írása kezdetlegesebb a naplóban megismertnél.

Ács Tivadar (Köcsuth papja: Ács Gedeon. Ep. 1940.) tíz kötetnyi emlékiratról beszél, de sem lelőhelyét nem mondja meg, sem azt, hogy ezek milyen időszakot ölelnek föl (6. p.). Idézeteiből, különösen munkája (amely egyébként alig több, mint a napló szemelvényes anyaga) végén közölt datálásokból világosan kiderül, hogy - noha Ács Tivadar ezt elhallgatta - az általa használt kéziratok hiányosak voltak, mégpedig pontosan ennek a három kötetnek az anyaga hiányzott. Ács Tivadar semmit sem tett a nyilvánvaló hiányok áthidalására, holott ez a három kötet fogaskerékszerűen illeszkedik a többi tíz (vagy hét?) kötet anyagához.

Meglepett, hogy Ács Gedeon nem szerepel a Magyar Életrajzi Lexikonban, s hogy Ács Tivadar sem közli pl. születési adatait (hely, kelet). Csupán a 4. lapon hivatkozik Vasváry Ödön cikkére (Amerikai Magyar Reformátusok Lapja, 1939. ápr. 1.), amely a biográfiai adatokat, úgymond, megállapította. *Ez nyilvánvalóan hirtelre lehetetlen.*

Hecsei, 1971. október 24-én

Molnár

1975 okt. 24

ekonyvtar.sk-szeged.hu